

АНОТАЦІЯ

Иценко О. А. Проза Мирослава Дочинця: проблематика і поетика. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія. – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ, 2020.

Зміст анотації

У дисертації *вперше комплексно досліджено* поетику й проблематику прози М. Дочинця, які ще не були об'єктом спеціального наукового студювання. *З'ясовано* ступінь вивчення творчості письменника в сучасному літературно-критичному дискурсі. *Простежено* витoki художньо-естетичного мислення автора, *визначено* чинники, що мали вплив на формування його творчого обличчя та індивідуального стилю. Системно *проаналізовано* поетику прози М. Дочинця, *розкрито* її проблематику, досліджено самотню концепцію героя, жанрову парадигму, художній психологізм та засоби його реалізації, специфіку хронотопічного континууму, наративні стратегії, гуманістичний пафос та інтертекстуальність як характерні риси ідіостилу письменника. У роботі *аргументовано*, що проза письменника є знаковим явищем сучасного українського літературного процесу, репрезентує самотню творчу манеру і посідає важливе місце у вітчизняному та світовому культурному контексті. Запропонована у дисертації наукова стратегія сприяє увиразненню своєрідності доробку М. Дочинця, відкриває перспективи для подальших досліджень.

Синтезовано й концептуально узагальнено погляди на проблему поетики художнього твору, обрано найбільш перспективні концепції для аналізу поетологічних особливостей прози М. Дочинця, здійснено аналіз рецепції творчості письменника у вітчизняному літературно-критичному дискурсі. З'ясовано, що в сучасному літературознавстві актуалізований системний підхід до вивчення поетики творчості письменника та поетики літературного твору.

Перспективними є концепції Г. Клочека, М. Кодака, А. Ткаченка та ін., що дають змогу дослідити прозу М. Дочинця як гармонійну єдність взаємопов'язаних елементів. Студії цих дослідників присвячені вивченню теоретичних аспектів поетики (пошуку вичерпної дефініції терміна, розгляду генези явища, зіставленню поглядів учених-літературознавців на проблему тощо), творчого доробку окремого письменника, поетологічним особливостям творів тощо.

Визначено й систематизовано погляди сучасних українських дослідників на природу творчості та специфіку художнього світу М. Дочинця. З'ясовано, що студії літературознавців присвячені головно загальним тенденціям доробку М. Дочинця з акцентуацією на осмисленні мистецької цінності та художніх особливостей окремих романів чи зразків малої прози (В. Базилевський, М. Васьків, Л. Єршова, О. Капленко, Є. Сверстюк та ін.), їх жанрово-стильової природи (С. Величко, І. Зінчук та ін.), специфіки художнього моделювання концепції героя (Л. Горболіс, С. Ковпик, О. Талько та ін.), проблемі спорідненості романів прозаїка з художніми текстами вітчизняної та світової літератури (Т. Вергелес, Л. Скорина, М. Слабошпицький, П. Сорока та ін.). Розвідки Л. Горболіс присвячені маловивченим на сьогодні екокультурному та екотілесному векторам дослідження романів «Вічник. Сповідь на перевалі духу», «Світован. Штудії під небесним шатром» та «Горянин. Води Господніх русел».

Простежено формування літературних пріоритетів, художньо-естетичного мислення та ідіостилу письменника, досліджено жанрову парадигму малої та великої прози, її проблемно-тематичний діапазон, специфіку образотворення та художній психологізм романів «Вічник. Сповідь на перевалі духу», «Криничар. Діярюш найбагатшого чоловіка Мукачівської домінії», «Горянин. Води Господніх русел», «Світован. Штудії під небесним шатром», «Мафтей. Книга, написана сухим пером».

З'ясовано, що оригінальність творчої манери М. Дочинця визначається синтезом романтизму, реалізму, екзистенціалізму, експресіонізму тощо

з домінуванням імпресіонізму. Доробку прозаїка властивий жанровий синкретизм, поєднання реальних фактів із художнім домислом, філософічність (онтологічна й екзистенційна проблематика творів), психологізм (посилена увага до внутрішнього світу людини, духовного самовдосконалення, самоактуалізації), концепція героя-мудреця з самобутньою системою життєвих принципів, апелювання до надбань української та світової культури, метафоризація при моделюванні образів, підпорядкування художньої форми ідейно-тематичному рівню, ретроспективний виклад матеріалу, лаконізм, афористичність тощо.

Констатовано, що формування літературних пріоритетів, художньо-естетичного мислення та ідіостилю прозаїка відбувалося поступово під впливом родинного оточення, знайомства з народним цілителем Андрієм Вороном, життєвий шлях якого став підґрунтям для моделювання образу героя-мудреця у творах письменника (романи «Вічник» та «Світован», книги настанов «Многії літі. Благії літа» та творів малих жанрових форм), усної народної творчості, християнської традиції, світоглядної концепції Г. Сковороди (зокрема, ідея «сродної праці», «глибокого серця», «трьох світів», служіння та настанова «з видимого пізнавай невидиме»), захоплення творчістю українських (М. Коцюбинський, В. Стефаник, Леся Українка, І. Франко, Т. Шевченко та ін.) та зарубіжних письменників (О. Бальзак, Т. Манн, Г. Маркес, С. Моем, Е. М. Ремарк, М. Сервантес, Г. Флобер, В. Фолкнер та ін.).

Мала проза М. Дочинця (збірки «Дами і Адами», «Хліб і шоколад. Аромат психологічної істини», «Дорога в небо – до людей. Історії чоловіків, які витримали», «Руки і душа. Історії жінок, які перемогли», «Курси крою і життя. Рецепти маленьких щасть», «Книга надиху. Уроки світу, Неба і людей», «Світло семи днів. Маленькі історії для душі», «Якщо послухати мудреців» та ін.) представлена афоризмами, мініатюрами, новелами (психологічна новела, новела-алегорія, новела-притча, новела-мініатюра), оповіданнями, нарисами (портретний, проблемний, подорожній) із художньо-публіцистичною

міметичною нарацією на документальній основі, есеями, етюдами. Цим творам властивий лаконізм, змістовність, сюжетна й композиційна завершеність, насиченість художніми засобами. Визначено, що малі жанрові форми письменника мають модифіковану природу, позаяк, тяжіючи до жанру новели, набувають ознак щоденника, автобіографії, спогаду, есе тощо.

Проблемно-тематичний діапазон малої прози М. Дочинця спрямований на художнє відтворення актуальних для українського суспільства кінця ХХ – початку ХХІ ст. філософських, морально-психологічних, суспільно політичних питань: протидія особистості тоталітарній системі, подолання колоніальної, постколоніальної свідомості та психологічної травмованості, осмислення специфіки українського світовідчуття, індивідуальної та національної ідентичності, значення самоактуалізації особистості тощо. Окреслений письменником у малих епічних формах корпус проблем знайшов продовження й поглиблення у великій прозі письменника.

Доведено, що романи М. Дочинця мають полісинтетичну природу, позаяк у них майстерно поєднані ознаки роману-притчі (філософічність, морально-етичне навантаження, двоплановість, метафоричність, лаконізм, відповідний літературний тип героя – носія ідеї), житійного роману (художньо змодельований життєпис наділеної чеснотами людини), роману-сповіді (нарація від першої особи, розповідь героя про найпотаємніші глибини душі зі спробою осмислення змін, що сталися з плином часу у свідомості персонажа), роману-діаріушу (спогади протагоніста у формі щоденникових записів, у яких ідеться про події, що мали вирішальне значення для формування світоглядних позицій та моральних пріоритетів), роману в новелах (оповідь складається з окремих мікротем, об'єднаних загальною темою та проблематикою).

З'ясовано, що концепцію героя М. Дочинця вибудовував поступово, починаючи з кінця 80-х рр. ХХ ст. В етюдах, есеях, нарисах, новелах автор зосереджує увагу на відтворенні психосвіту непересічної особистості (письменників, художників, відомих суспільних діячів, філософів, священників) та переживань знедоленої людини, особиста трагедія якої викликана,

здебільшого, життєвими обставинами та суспільно-політичними умовами. Творчий пошук автором свого типу героя повно реалізований у образах Вічника/Світована, Горянина, Криничара, Мафтея.

Герої письменника – мудрі люди, які прожили довге й насичене життя. Писати про таких героїв складно, позаяк це вимагає від автора глибинних знань із вікової психології, залучення власних спостережень, життєвого досвіду тощо. М. Дочинець запропонував переконливу концепцію літньої людини, поведінка і фізична форма якої не відповідає усталеним стереотипам, що й забезпечило її окремішність у сучасній українській літературі. Художньо відтворюючи зовнішність героїв, письменник акцентує на невідповідності їхньої зовнішності («без слідів часу на обличчі»), сили (не скаржаться на вік чи хвороби, багато працюють, витримують фізичні навантаження), енергійності (легкість рухів, постійна активна діяльність) психофізіологічним показникам людини похилого віку. З'ясовано, що затримати процес старіння, продовжити молодість героям М. Дочинця допомогли тривалі й змістові контакти з навколишнім середовищем (лісом, рікою, горами).

Домінантним засобом психологізації в романах «Вічник», «Світован», «Криничар», «Горянин», «Мафтей» визначено монолог-сповідь із елементами самохарактеристики, що пояснюється специфікою концепції героя – людини поважного віку, мудрої, з життєвим досвідом, яка відчуває потребу осягнути минуле, осмислити зміни, спричинені плином часу, передати набуті знання про довкілля. Прозаїк майстерно поєднує зовнішній (психологізований портрет, рухи, психологізований пейзаж) і внутрішній (зображення психічних станів, зміни почуттів, думок) художній дискурс. Внутрішній світ героїв М. Дочинця осмислено за допомогою аналізу етноментальних констант (романтизований ідеалізм та індивідуалізм, консерватизм, волелюбність, героїзм, наполегливість та здатність до рішучих дій у екстремальних ситуаціях, гуманізм, антеїзм тощо). Доведено, що глибоке закорінення головних героїв у національну культуру і традиції не заперечує можливості міжкультурного та міжнаціонального діалогу. Виокремлено та проаналізовано толерантність

протагоністів у ставленні до представників різних національностей, а також релігій, світоглядів, культурної спадщини Античності, ідей Ренесансу та наслідування християнської традиції – як характерних ознак європейської ідентичності героїв письменника.

М. Дочинець наголошує на пріоритетному значенні часопросторових координат у життєдіяльності героїв, що увиразнює естетичні погляди митця, уможливорює застосування хронотопічного аналізу в процесі вивчення текстів письменника, сприяє ґрунтовній і цілісній характеристиці Вічника/Світована, Горянина, Криничара, Мафтея. Письменник активно використовує асоціативну та хронологічну ретроспекцію, зміщення та нашарування часових площин, деталізацію тощо. Осередки життєдіяльності героїв поділяються на топоси, що ідентифікуються як Свої або Чужі залежно від індивідуальних особливостей героїв та сюжетного контексту.

Для побудови наративу романів М. Дочинця ключову роль відіграють наратори, позиціоновані як народні філософи, письменники, журналісти, всебічно обдаровані особистості з багатим життєвим досвідом. У романах прозаїка наявний гомодієгетичний наратор у інтрадієгетичній ситуації, гомодієгетичний наратор у екстрадієгетичній ситуації, обізнаний автор у ролі видавця-редактора. Наратори в романах письменника виконують функції головних героїв, другорядних персонажів-спостерігачів, а також автора. Характерною особливістю письма М. Дочинця визначаємо домінування *я-нарації* (*ти-нарація*, *ви-нарація*, *ми-нарація* наявні в текстах фрагментарно), що пояснюється жанровою своєрідністю (синтез ознак роману-сповіді, роману-діаріушу, житійного роману, роману-притчі) та ідейно-тематичною спрямованістю творів (розкриття психосвіту непересічної особистості).

Романи «Вічник», «Світован», «Криничар», «Горянин», «Мафтей» М. Дочинця характеризуються множинністю міжтекстових запозичень. Доведено, що найпоширенішими у творах письменника є форми власне інтертекстуальності (цитати, однослівні та текстові алюзії, ремінісценції, парафрази). Заглиблення його прози в українську та світову культуру

передбачає виявлення інтермедіальних маркерів, які трансформують коди різних видів мистецтв (живопису, скульптури, музики, танцю) у мову художнього твору.

Світоглядні та художньо-естетичні орієнтири творчості М. Дочинця ґрунтуються на осмисленні людини як найбільшої цінності, посиленій увазі до її внутрішнього світу, потрактуванні фізичної та інтелектуальної свободи як необхідних умов для індивідуальної ідентичності, самовдосконалення, самоактуалізації, що визначає гуманістичне спрямування романів письменника. Пафос доробку прозаїка художньо реалізується у кількох аспектах: концепція героя, виразника ідейно-естетичних позицій автора; конфлікт «людина – стихія» та «людина – система»; зображення боротьби героїв із життєвими та історичними обставинами.

У висновках підсумовано результати дослідження. Акцентовано, що проза М. Дочинця – самобутнє явище українського літературного процесу кінця ХХ – початку ХХІ ст. Доробок письменника виокремлюється оригінальним світовідчуттям, жанровим синкретизмом, концептуальністю героя, апеляцією до актуальної та неперевантої проблематики, специфікою хронотопічного континууму та наративних стратегій, інтертекстуальною парадигмою, гуманістичним пафосом.

Ключові слова: поетика, проблематика, концепція героя, ідея, жанрова парадигма, художній психологізм, хронотоп, нарація, інтертекстуальність, інтермедіальність, пафос.

ABSTRACT

Ishchenko O. A. The Prose by Myroslav Dochynets: Problems and Poetics. – Qualifying Academic Paper. Manuscript.

Thesis for the degree of higher education of Doctor of Philosophy, Specialty 035 Philology. – National Pedagogical Dragomanov University, Kyiv, 2020.

Abstract content

In the thesis, for the first time, the problems and poetics of M. Dochynets' prose, which had not yet been the object of a special scientific research, were comprehensively studied. The degree of investigation of the writer's works in modern literary-critical discourse was specified. The origins of the author's artistic and aesthetic thinking were traced. The factors that influenced the formation of his creative image and individual style were determined. The poetics of M. Dochynets' prose was systematically analyzed, its problematics was revealed, the original conception of the character, genre paradigm, artistic psychologism, and means of its realization, specificity of chronotopic continuum, narrative strategies, humanistic pathos, and intertextuality as peculiarities of the writer's idiosyle were studied. The paper argues that the writer's prose is a conspicuous phenomenon in the modern Ukrainian literary process, representing an original creative style, that occupies an important place in the domestic and world cultural context. The scientific strategy proposed in the thesis emphasizes the originality of M. Dochynets' works, opening prospects for further research.

Views on the problem of poetics of a work of art were synthesized and conceptually generalized. The most promising concepts for the analysis of poetic features of M. Dochynets' prose were selected. The perception of the writer's works in the domestic literary-critical discourse was analyzed. It was found that in modern literary criticism the systematic approach to the study of the poetics of the writer's oeuvre and the poetics of the literary work was actualized. The ideas of G. Klochek, M. Kodak, and A. Tkachenko are promising in the respect, that they allow studying the prose of M. Dochynets as a harmonious unity of interconnected elements. The

studies of these researchers deal with the theoretical aspects of poetics (search for a comprehensive definition of the term, consideration of the genesis of the phenomenon, comparison of literary scholars' views on the problem, etc.), as well as creative works of an individual writer, poetic features of works, etc.

The outlooks of modern Ukrainian researchers on the nature of creativity and the specifics of the artistic worldview of M. Dochynets were determined and systematized. It was found that the studies of literary critics were devoted mainly to the general trends of M. Dochynets' works with an emphasis on understanding the artistic value and artistic features of separate novels or samples of short prose (V. Bazylevsky, L. Ershova, O. Kaplenko, E. Sverstyuk, M. Vaskiv, etc.), their genre-style nature (S. Velychko, I. Zinchuk, etc.), the specifics of artistic modeling of the characters' conception (L. Gorbolis, S. Kovpik O. Talko, etc.), the problem of affinity of the prose writer's novels with literary texts of domestic and world literature (L. Skoryna, M. Slaboshpytsky, P. Soroka, T. Vergeles etc.). Besides, L. Gorbolis' researches deal with the little-studied eco-cultural and eco-corporeal vectors of studying the novels "Centenarian. Confession on the Pass of the Spirit", "Svitovan. Studies under the Tent of the Skies", and "Highlander. Waters of Our Lord's Riverbeds".

The formation of literary priorities, of artistic and aesthetic thinking, as well as of the writer's idiostyle was traced. The genre paradigm of small and large prose, its problem-thematic range, peculiarities of images and artistic psychologism building in the novels "Centenarian. Confession on the Pass of the Spirit", "Svitovan. Studies under the Tent of the Skies", "The Digger of Wells. The Diary of the Richest Man of the Mukachevo Dominion", "Highlander. Waters of Our Lord's Riverbeds", "Maftey. Book Written with a Dry Pen" were considered.

It was determined that the originality of M. Dochynets' creative style was shaped by the synthesis of romanticism, realism, existentialism, expressionism, etc. with the predominance of impressionism. Genre syncretism, combination of real facts with artistic conjecture, philosophical introspection (ontological and existential problems of works), psychologism (special attention to the inner world of a person,

spiritual self-improvement, and self-actualization), the idea of a character-sage who has an individual system of life principles, appeal to the achievements of Ukrainian and world culture, metaphorization in modeling of images, subordination of an art form to ideological and thematic level, a retrospective kind of material presentation, conciseness, use of aphorisms, etc. are among characteristics typical of the prose writer's works.

It is stated that the prose writer's literary priorities, artistic and aesthetic thinking, and idiosyncrasy were influenced by his family environment and acquaintance with the folk healer Andriy Voron, whose life became the basis for modeling the image of the character-sage in the writer's works (novels "Centenarian" and "Svitovan", instruction book "Many Years. Blessed Years" and small genre works). Oral folk art, Christian traditions and H. Skovoroda's worldview (his idea of "inborn, natural work", "deep heart", and "three worlds", service and instruction of "cognizing the invisible from the visible" inclusive), admiration for the works of Ukrainian (I. Franko, M. Kotsiubynskyi, T. Shevchenko, V. Stefanyk, Lesia Ukrayinka, etc.) and foreign writers (H. Balzac, M. Cervantes, W. Faulkner, G. Flaubert, T. Mann, G. Marquez, S. Maugham, E.M. Remarque, etc.) also affected Dochynets' formation as of a prose writer.

Myroslav Dochynets' short prose (collections "Dames and Adams", "Bread and Chocolate. The Aroma of Psychological Truth", "Road to Heaven – to People. Stories of Men Who Survived", "Hands and a Soul. Stories of Women Who Won", "Cutting and Living Courses. Recipes for Little Happiness", "Book of Inspiration. Lessons of the World, Heaven and People", "Light of Seven Days. Short Stories for the Soul", "If You Listen to the Wise Men") is represented by aphorisms, miniatures, short-stories (a psychological short-story, a short-story-allegory, a short-story-comparable, a short-story-miniature), stories, outlines (portrait, problematic, travelling) with artistic and journalistic mimetic narration on a documentary basis, essays, and sketches. These works are characterized by conciseness, meaningfulness, completeness of plot and composition, and richness of artistic means. It is revealed

that the writer's short fiction is of modified nature, as it acquires the features of a diary, autobiography, memoir, essay, etc.

The broad range of themes of M. Dochynets' short prose is aimed at artistic reproduction of philosophical, moral and psychological, socio-political issues relevant to Ukrainian society of the late XXth – early XXIst century, namely: resistance of an individual to the totalitarian system, overcoming both colonial and postcolonial consciousness and psychological trauma, understanding the specifics of Ukrainian worldview, of an individual and national identity, the importance of self-actualization of a personality, etc. The set of problems outlined by the writer in his short fiction was extended and deepened in the writer's long fiction.

It is proven that M. Dochynets' novels are of polysynthetic nature, as they skillfully combine the features of a parable-novel (that is philosophical, moral and ethical load; dichotomies; numerous metaphors; conciseness; the corresponding literary type of a character who bears the main idea), a hagiographical novel (an artistically modeled biography of a virtuous man), a confession-novel (first-person narrative; the character's story about the most secret depths of the soul in an attempt to comprehend the changes that have occurred over time in his/her consciousness), a diary-novel (memoirs of the protagonist in the form of diary entries about events, which are crucial for building the worldviews and moral priorities), a novel in short stories (the story consists of separate micro-themes, united by the common theme and problems).

It was found out that M. Dochynets had been gradually building the conception of the character, starting from the late 80s of the XXth century. In his sketches, essays, outlines, short stories, the author focuses on the reproduction of the psychic world of extraordinary people (writers, artists, famous public figures, philosophers, priests) and the experiences of differently challenged people whose personal tragedies were caused mainly by life circumstances and socio-political conditions. The author's creative search for his type of character was fully realized in the images of Centenarian / Svitovan, Highlander, Digger of Wells, and Maftey.

The writer's characters are wise people who lived a long and eventful life. It is difficult to write about such characters, as it requires the author to have in-depth knowledge of age psychology, to involve his own observations, life experience, etc. M. Dochynets proposed a convincing conception of an elderly person, whose behavior and physical condition do not correspond to established stereotypes, which ensured the exceptionality of this image in modern Ukrainian literature. Artistically reproducing the appearance of the protagonists, the writer emphasizes the inconsistency between their appearance ("time left no traces on his face"), strength (they do not complain of age or disease, work hard, bear physical exertion), energy (ease of movement, continual activity) and psychophysiological indicators of an elderly person. It was found out that the interaction with the environment (forest, river, mountains) helped the characters of M. Dochynets to delay the process of aging and to prolong their youth.

The dominant psychological means in novels "Centenarian", "Svitovan", "The Digger of Wells", "Highlander", "Maftey" is a monologue-confession with the elements of self-characterization, which is explained by the conception specifics of the character – a wise experienced man of respectable age feeling the need to analyze the past, to trace the evolution of his worldview, to transfer the acquired knowledge about the surrounding world. The prose writer skillfully combines external (psychologized portrait, movements, psychologized landscape) and internal (reproduction of mental states, changes in feelings, thoughts) artistic discourse. The inner world of M. Dochynets' characters is interpreted through the analysis of ethno-mental constants (romanticized idealism and individualism; conservatism; love of freedom; heroism; persistence and determination in extreme situations; humanism; antaeism, etc.). It is proven that the deep rooting of the main characters in the national culture and traditions does not deny the possibility of intercultural and interethnic dialogue. The tolerance of the protagonists in relation to representatives of different nationalities, as well as religions, worldviews, cultural heritage of Antiquity, Renaissance ideas and imitation of the Christian tradition – as characteristic features of the European identity of the writer's characters – was singled out and analyzed.

M. Dochynets emphasizes the priority of space and time in the life of the characters, which adds expressivity to his aesthetic views and allows the use of chronotopic analysis in the study of the writer's texts. It also contributes to a thorough and holistic description of *Centenarian / Svitovan*, *Highlander*, *Digger of Wells*, and *Maftey*. The writer's novels widely present associative and chronological retrospection, displacement and layering of time planes, detailing, etc. The centers of vital activity of the characters are divided into parts (toposes), which are identified as Domestic or Foreign, depending on the individual features of the characters and the context of the plot.

We defined that narrators, positioned as folk philosophers, writers, journalists, comprehensively gifted personalities with rich life experience, play a key role in constructing the narrative of M. Dochynets' novels. In the author's novels there is a homodiegetic narrator in an intradiegetic situation, a homodiegetic narrator in an extradiegetic situation, a knowledgeable author in the role of a publisher-editor. Narrators in the novels of the writer perform the functions of main characters, minor characters-observers, as well as the role of the author. A characteristic feature of M. Dochynets' writing is the dominance of *I-narration*, which is explained by the peculiarity of the genre (the synthesis of features of a confession-novel, a diary-novel, a hagiographic novel, a parable-novel) and ideological-thematic orientation of works (revealing the psychic world of an extraordinary personality). The writer uses other forms of narration (*you-narration*, *we-narration*), which are present in the texts fragmentarily and used to create a trustful dialogue with the recipient.

The novels by M. Dochynets ("*Centenarian*", "*Svitovan*", "*The Digger of Wells*", "*Highlander*", "*Maftey*") are characterized by a plurality of intertextual borrowings. It is proven that the most common in M. Dochynets' novels are the forms of intertextuality in its proper sense (quotations, one-word and textual allusions, reminiscences, paraphrases). The writer's oeuvre, submerged in Ukrainian and world culture, requires the identification of intermedial markers that transform the codes of various arts (painting, sculpture, music, dance) into the language of a literary work.

M. Dochynets' worldview, his artistic and aesthetic guidelines are based on the understanding of a person as of the greatest value. The author pays more attention to a person's inner world, interprets physical and intellectual freedoms as necessary conditions for individual identity, self-improvement, self-actualization, thus determining the humanistic direction of his novels. The pathos of the prose writer's oeuvre is artistically realized through the conception of a character expressing ideological and aesthetic positions of the author, through the conflict between "a man – nature" and "a man – system", through depicting the struggle of the characters with life and historical circumstances.

In conclusions it is emphasized that the prose by M. Dochynets is an original phenomenon in Ukrainian literary process of the late XXth – early XXIst century. The writer's oeuvre is distinguished by an original worldview, genre syncretism, the conception of a character, an appeal to current and eternal problems, the specifics of the chronotopic continuum and narrative strategies, an intertextual paradigm, and humanistic pathos.

Key words: poetics, problems, conception of a character, idea, genre paradigm, artistic psychologism, chronotope, narration, intertextuality, intermediality, pathos.